

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Raszków na lata 2018 – 2028

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy (dalej zwana WPF) przygotowana została na lata 2018-2028. Podstawą Wieloletniej Prognozy Finansowej jest projekt budżetu na 2018 rok. Nowy rok budżetowy stanowi bazę wyjściową do kwot prognozowanych dochodów i wydatków na lata następne i wpływa na wysokość (zmianę) wskaźników. Mając na uwadze art. 243 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1870) (dalej zwana Ustawą), przy obliczaniu relacji (art.243 ust.1) dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjęto planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu roku 2017. Natomiast dla dwóch lat poprzednich przyjęto wartości wykonane, wynikające ze sprawozdań rocznych (2015,2016). Celem WPF jest możliwość kompleksowej oceny długookresowej sytuacji finansowej Gminy, jej zdolności inwestycyjnych i kredytowych przez instytucje finansowe, organy nadzoru, mieszkańców oraz wszystkich pozostałych zainteresowanych. Dzięki WPF określone zostały wielkości środków dostępnych na podstawowe dziedziny działalności Gminy na lata przyszłe, co umożliwiło z kolei dostosowanie wielkości wydatków inwestycyjnych oraz przepływów pieniężnych związanych z ich finansowaniem, do wymogu zachowania zdolności płatniczej Gminy.

Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 Ustawy.

Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na czas nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3.

Z uwagi na to, że Gmina zaciągnęła oraz planuje zaciągnąć zobowiązania, których okres spłaty przypada do roku 2028, prognoza obejmuje lata 2018-2028.

Do opracowania WPF Gminy wykorzystano dane historyczne dotyczące wykonania dochodów i wydatków za lata 2014-2016, założenia makroekonomiczne a także wiedzę o planowanych działaniach na terenie gminy.

Przy opracowaniu Prognozy przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2018– przyjęto wartości wynikające z budżetu
- dla lat 2019-2021 – przyjęto niewielki wzrost dochodów – średnio o 3,1%.

Natomiast prognozując wydatki na 2019 roku zaplanowano niewielki wzrost, bo o 0,5% w stosunku do roku 2018, w 2020 roku zwiększenie o 1% w stosunku do roku 2019, a w 2021 roku zwiększenie o 1,7% licząc do roku 2020.

- dla lat 2022-2028- przyjęto stałe wskaźniki odpowiadające prognozie planu roku 2021, uznając, że planowanie wzrostów poza 4-letni okres obarczone jest zbyt dużym ryzykiem błędu.

2. Prognoza dochodów

Dochody dla roku 2018 oszacowano na poziomie zbliżonym do planu dochodów na dzień 30.09.2017 roku uwzględniając wielkości podane w zawiadomieniu MF i Wojewody Wielkopolskiego oraz wielkości wyliczone w oparciu o koszt utrzymania w wysokości 1.370 zł na jednego przedszkolaka i ilości dzieci wg informacji SIO (ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 13 czerwca 2013 roku Dz.U. z 2013 roku poz.827, ze zmianami).

Na etapie planowania budżetu brak zawiadomienia Wojewody o wysokości dotacji.

Dochody bieżące w kolejnych latach obejmujących okres 2019-2021 prognozy zaplanowano przewidując wzrost średnio o 3,1%, (rok 2019 –3,5%, rok 2020 -2,9%, rok 2021 –2,9%). Należy zaznaczyć, że w roku 2019 dochody zwiększono dodatkowo o kwotę 746.840,14 zł, w związku z faktem, że w roku 2018 Gmina będzie realizować zadanie pod nazwą: „Termomodernizacja wraz z wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej obiektów użyteczności publicznej w Raszkowie i Przybysławicach budynków UGiM” z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, które prognozuje się, że wpłyną do budżetu w 2019 roku.

Prognozy dochodów dokonano przy następujących założeniach:

- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody bieżące i majątkowe; w dochodach majątkowych wyszczególniono również kwotę dochodów pochodzących ze sprzedaży majątku.

Planując kwoty dochodów uwzględniono średnią ich wykonania w latach poprzednich. Ostrożnościowy wzrost prognozowanych dochodów wynika w głównej mierze ze struktury dochodów Gminy, którą obrazuje tabela nr 1, a także wielkości podane w zawiadomieniach MF oraz Wojewody Wielkopolskiego. Dochody własne Gminy na przestrzeni lat 2014 –2018 stanowią odpowiednio: 24,67% w 2014 roku, 23,60% w 2015 roku, 22,73% w 2016 roku, 19,43% w 2017 roku (plan) i 19,09% w 2018 roku (plan) ogółu dochodów. Wskaźniki te świadczą o dużym uzależnieniu Gminy od środków zewnętrznych – zarówno od wpływów z

udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, jak również subwencji oraz dotacji. Najważniejszą pozycję w dochodach zajmują dotacje z budżetu państwa – w szczególności dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, a także subwencja z budżetu państwa, w której zawarta jest m.in. część oświatowa i wyrównawcza .

Przewiduje się, że dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) będą wyższe w kolejnych latach – za podstawę kalkulacji przyjęto utrzymującą się na niezmiennym poziomie dwustopniową skalę podatkową ze stawkami podatkowymi 18% i 32% oraz wysokość udziału gminy we wpływach (37,79% i 6,71%). Planując dochody z tytułu PIT przyjęto ich wzrost o 7% w stosunku do roku 2017. W pozostałych trzech kolejnych latach prognozuje się wzrost średnio o około 5%.

Dla subwencji ogólnej oraz dotacji przyjęto wzrost średnio o 2%, wielkości te utrzymują się od pewnego czasu na zbliżonym poziomie. Należy zaznaczyć, że zarówno dotacje z budżetu państwa jak i subwencje w trakcie roku są zwiększane, nie jest to ujęte w projekcie budżetu.

Tabela nr 1. Dochody Gminy Raszków w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	Wykonanie dochodów budżetu					Struktura dochodów				
	2014	2015	2016	Plan 2017 (30.09)	Plan 2018	2014	2015	2016	Plan 2017	Plan 2018
1	3	4	5		6	8	9	9	10	11
Dochody własne	8 465 255	8 402 357	10 636 035	8 892 321	8 903 500	24,67	23,60	22,73	19,43	19,09
Udziały w podatkach:	4 392 063	5 739 677	6 102 554	5 623 955	7 086 969	12,79	16,12	13,05	12,29	15,18
- PIT	4 280 848	5 412 063	5 631 726	5 523 955	6 936 969	12,47	15,20	12,04	12,07	14,86
- CIT	111 215	327 615	470 828	100 000	150 000	0,32	0,92	1,01	0,22	0,32
Subwencja z budżetu państwa	14 451 196	14 946 401	15 449 992	15 171 675	15 441 010	42,09	41,97	33,01	33,14	33,10
W tym:										
Cz. wyrównawcza	4 149 275	4 308 191	4 551 220	4 236 123	4 452 408	12,09	12,09	9,73	9,26	9,55
Cześć oświatowa	10 233 877	10 614 675	10 898 772	10 935 552	10 988 602	29,81	29,81	23,28	23,88	23,55
Cz. równoważąca	68 044	23 535	0	0	0	0,19	0,07	0	0	0
Dotacje ogółem	6 401 054	6 496 780	14 606 443	16 079 984	15 218 521	18,65	18,24	31,21	35,14	32,63
W tym:										
Na adm.rządową	4 981 841	5 194 611	13 199 762	15 101 867	14 395 258	14,51	14,59	28,20	33,0	30,86
Na zad.własne	1 301 277	1 195 057	1 183 501	858 777	703 923	3,79	3,35	2,53	1,88	1,51
pozostałe	117 936	107 112	223 180	119 340	119 340	0,35	0,30	0,48	0,26	0,26
Środki UE	617 927	25 575	0	0	0	1,80	0,07	-	-	-
W tym:										
Bieżące	25 000	0	0	0	0	0,07	-	-	-	-
Inwestycyjne	567 927	25 575	0	0	0	1,73	0,07	-	-	-
Razem	34 327 495	35 610 792	46 795 024	45 767 935	46 650 000					

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych RB 27S

Tabela nr 2 . Wpływy z tytułu podatków przypadających na dochody własne

Wyszczególnienie	Wartość podatków					Dynamika wykonania				
	2014	2015	2016	Plan 2017	Plan 2018	2014	2015	2016	Plan 2017	Plan 2018
1	3	4	4	5	6	8	9	9	10	11
Podatek od nieruchomości	4 484 360	4 618 677	4 882 567	4 878 228	5 051 855	103,97	103,0	105,72	99,92	103,56
Podatek rolny	1 225 705	1 180 126	1 041 220	968 660	969 177	104,59	96,29	88,23	93,04	100,06
Podatek leśny	15 294	15 985	28 446	27 404	28 116	96,76	104,52	177,96	96,34	102,60
Podatek od środków transportu	230 781	242 993	257 619	242 649	247 380	94,57	105,30	106,02	94,19	101,95
Podatek od spadków i darowizn	13 193	10 780	17 306	10 000	15 000	50,06	81,71	160,54	57,79	150,0
Podatek od działalności gospodarczej w formie karty podatkowej	15 308	10 623	9 943	5 000	6 000	67,63	69,40	93,60	50,29	120,0
Podatek od czynności cywilnoprawnych	195 022	224 091	343 951	103 000	103 000	155,26	114,91	153,49	29,95	100,0
Razem	6 179 663	6 303 275	6 581 052	6 234 941	6 420 528					

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych RB 27S

W grupie podatków lokalnych najwyższe dochody pozyskiwane są z podatku od nieruchomości. Jest to jedno z najważniejszych źródeł i jednocześnie największa pozycja w budżecie, na którą Gmina posiada bezpośredni wpływ ustalając stawki. Przyrost wpływów z podatku od nieruchomości w przedstawianych latach spowodowany został wzrostem liczby podatników i nieznacznie stawek podatkowych. Podatek od środków transportowych oraz podatek rolny i leśny mają mniejsze znaczenie dla kształtowania się wielkości dochodów budżetu Gminy. Rola pozostałych podatków lokalnych pobieranych przez Gminę jest znikoma i ogranicza się głównie do uzupełnienia dochodów własnych. Podatki pobierane przez urzędy skarbowe- w odróżnieniu od podatków pobieranych przez urząd gminy – wpływają do urzędów skarbowych, a następnie przekazywane są na rachunek budżetu Gminy. Należy zaznaczyć, że na wielkość podatku od spadków i darowizn oraz od czynności cywilnoprawnych Gmina nie ma żadnego wpływu.

Pozostałe podatki i opłaty kształtowały się na podobnym poziomie wykonania.

Dochody majątkowe

Dochody ze sprzedaży majątku Gminy stanowią nieznaczną część dochodów własnych.

W dochodach majątkowych prognozowano dochody ze sprzedaży wyszczególniając sprzedaż mienia, przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, dotacje i inne.

W 2014 roku ze sprzedaży majątku uzyskano kwotę 264.187 zł, w 2015 roku - to wielkość 683.792 zł, w 2016 roku 1.928.510 zł, w 2017 roku (plan) - kwota 200.000 zł, natomiast w projekcie budżetu na 2018 rok przyjęto do planu ze sprzedaży kwotę 158.000 zł.

Jak wynika z powyższego nie są to kwoty znaczące, mające duży wpływ na wielkość budżetu.

Tabela nr 3. Dochody majątkowe Gminy Raszków w latach 2014-2018

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017 (plan)	2018 (plan)
Dochody majątkowe ogółem: w tym:	1 011 828	856 367	2 051 510	319.250	161.000
Sprzedaż majątku	264 187	683 792	1 928 510	200.000	158.000
Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0	0	0	3.000	3.000
dotacje	746 927	169 575	213.000	116.250	0
inne	714	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych RB 27S

3. Prognoza wydatków

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2018 przyjęto projekt budżetu.

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na poszczególne kategorie wydatków, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących. Ponadto w dziale 757 wyodrębniono wydatki związane z obsługą zadłużenia. W dziale 750 dodatkowo wyodrębniono kategorię wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST.

W latach obejmujących okres 2018-2021 prognozy, wydatki bieżące zaplanowano w sposób następujący:

- wydatki na wynagrodzenia - w 2018 roku założono wzrost wydatków z tytułu wynagrodzeń i pochodnych w stosunku do roku 2017 o około 10,2% (wzrost podyktowany jest zwiększeniem ilości planowanych odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych, planuje się zwiększenie wynagrodzeń dla pracowników jednostek organizacyjnych, a także zwiększenie zatrudnienia osób do prac interwencyjnych i stażystów). W 2019 roku prognozowane wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi zaplanowano niższe o 0,7% w stosunku do roku 2018, (w 2019 roku nie planuje się odpraw emerytalnych oraz nagród jubileuszowych).

W 2020 roku wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi prognozuje się wzrost o 1% w stosunku do roku 2019, a w 2021 roku również zwiększenie o 1% w stosunku do roku 2020.

- wydatki związane z funkcjonowaniem organów j.s.t – w 2018 roku prognozowane wydatki związane z funkcjonowaniem organów j.s.t są wyższe od planowanych w 2017 roku (wg .stanu na 30.09) o kwotę 2.926.283 zł, z tego wydatki majątkowe w kwocie 2.100.000 zł, związane są z planowaną realizacją przedsięwzięcia pn. "Termomodernizacja wraz z wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej obiektów użyteczności publicznej w Raszkowie i Przybysławicach budynków UGiM". Również wydatki bieżące w tej kategorii zwiększono w związku ze zwiększeniem ilości planowanych odpraw, a także nagród jubileuszowych, co opisano w kategorii- wydatki bieżące na wynagrodzenia.

W 2019 roku prognozuje się wydatki w tej kategorii niższe o 0,7% w stosunku do roku 2018 w związku z tym, że nie planuje się wydatków majątkowych, a także odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

W 2020 roku prognozuje się wzrost wydatków w stosunku do roku 2019 o 0,9%, a w 2021 roku prognozuje się wzrost wydatków w tej kategorii w stosunku do roku 2020 o 1%.

Należy zaznaczyć, że kwoty planowanych wydatków bieżących uzależnione są od kwot dotacji przekazywanych z budżetu państwa na funkcjonowanie administracji rządowej, na pomoc społeczną (zasiłki okresowe, stałe, dożywianie) Niższe prognozy kwot dotacji przekazywanych z budżetu państwa za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego determinują niższą skalę wydatków. Poziom tych dotacji będzie zapewne uzupełniany w trakcie roku na skutek rozwiązywanych w budżecie państwa rezerw, a tym samym będzie to powodowało wzrost zarówno dochodów jak i wydatków.

Realizacja celów polityki budżetowej przez Gminę w 2018 roku i latach kolejnych wymagać będzie determinacji związanej z koniecznością racjonalizacji wydatków bieżących. Jednocześnie w planowaniu wydatków w kolejnych latach należy uwzględnić konieczność pełnego zabezpieczenia środków na wydatki obligatoryjne zdeterminowane (sztywne) ustawami. Ważnym celem Gminy w 2018 roku i latach następnych będzie restrukturyzacja kosztowa działalności operacyjnej.

Obsługa długu.

Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty zobowiązań już zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia w badanym okresie. Oprocentowanie planowanych do zaciągnięcia kredytów ustalono na poziomie 4%. Gmina i Miasto Raszków nie udzielała dotychczas poręczeń i gwarancji i nie zakłada ich udzielania w latach następnych.

4. Inwestycje (wydatki majątkowe)

Wydatki majątkowe w okresie objętym prognozą zostały rozpisane w załączniku **nr 2** do uchwały, gdzie ujęto przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym realizowane w latach 2018-2021. Dla poszczególnych zadań określono nakłady finansowe, okres realizacji oraz limity zobowiązań. W latach 2018-2021 wydatki te stanowią kwotę 8.959.081,63 zł, w tym: rok 2018 – kwota 4.086.278 zł, rok 2019 – kwota 1.472.803,63 zł, rok 2020 – kwota 900.000 zł, rok- 2021 – 2.500.000 zł

Ponadto w roku 2018 ujęto inwestycje oraz wydatki inwestycyjne, których okres realizacji nie przekroczy jednego roku w związku z czym nie zostały ujęte w załączniku dotyczącym przedsięwzięć.

Od roku 2019 ustalono, iż całość środków pozostałych po spłacie zadłużenia i pokryciu wydatków bieżących będzie przeznaczana na realizację zadań inwestycyjnych. Zaznaczyć należy, że w wykazie przedsięwzięć nie ujęto wszystkich zaplanowanych zadań inwestycyjnych, zmieniono także kwoty na poszczególne zadania ujęte w limitach zapisane w załączniku nr 2 do uchwały nr XXXII/247/2017 z dnia 26.09.2017 w sprawie zmiany WPF na lata 2017-2025. Organ wykonawczy do końca roku 2017 przedłoży projekt uchwały w sprawie zmian WPF na lata 2017-2025, w której przedstawi zmiany limitów, dostosowując je do możliwości finansowych gminy.

Przedsięwzięcia wieloletnie

Przedstawione przedsięwzięcia majątkowe na lata 2018-2028 obejmują zadania z WPF ze stanem obowiązującym na dzień 30 września 2017 roku, poza naniesionymi zmianami w nowym dokumencie WPF.

Poddano szczegółowej analizie załącznik przedsięwzięć. Dlatego w niektórych zadaniach nastąpiły przesunięcia okresu realizacji lub przyspieszono wykonanie zadań poprzez zmianę kwot w celu ich szybszego wykonania, lub zmieniono kwoty limitów, wprowadzono nowe zadania, jak również zrezygnowano z niektórych.

Dokonano zmiany limitów oraz okresu realizacji przedsięwzięć:

1. „Budowa kanalizacji sanitarnej... cz.IV Pogrzybów „Przybysławice” – w obowiązującym WPF podano okres realizacji 2013-2019, limit na 2016 rok 0 zł, na 2017 rok limit 0 zł., limit na 2019 –400.000 zł. Łączne nakłady finansowe to kwota 579.592,06 zł. Natomiast w nowym dokumencie odstąpiono od realizacji zadania.
2. „Budowa budynku mieszkalnego socjalnego w Przybysławicach ” – okres realizacji 2017-2020 – kwota nakładów 505.000 zł, limit na 2017 rok – 5.000 zł., limit na 2020 rok- 500.000 zł. Natomiast w nowym dokumencie odstąpiono od realizacji zadania.
3. „Przebudowa drogi Radłów ul. Wiśniowa” - okres realizacji 2016-2017 – kwota nakładów 221.525 zł, limit na 2017 rok – 200.000 zł. Natomiast w nowym dokumencie podano okres realizacji 2016-2018, limit na 2017 rok 200.000 zł, limit na 2018 – 200.000 zł., łączne nakłady finansowe – 411.525 zł.
4. „Przebudowa i rozbudowa świetlicy w Ligocie”- okres realizacji 2016-2017 – kwota nakładów 472.195,57 zł, limit na 2017 rok – 340.000 zł. Natomiast w nowym dokumencie podano okres realizacji 2016-2018, limit na 2017 rok 200.000 zł , limit na 2018 – 70.000 zł., łączne nakłady finansowe – 542.195,57 zł.
5. „Przebudowa pomieszczeń sali w m. Drogosław”- okres realizacji 2016-2017 – kwota nakładów 44.600 zł, limit na 2017 rok – 5.000 zł. Natomiast w nowym dokumencie podano okres realizacji 2016-2018, limit na 2017 rok 5.000 zł, limit na 2018 – 100.000 zł., łączne nakłady finansowe – 144.600 zł.
6. „Przebudowa zabytkowego pałacu w Przybysławicach oraz jego adaptacja w celu wykorzystania jako instytucji kultury” - w obowiązującym WPF podano okres realizacji- lata 2016-2020, limit na 2017- 41.000 zł., limit na 2020 rok – 500.000 zł. Łączne nakłady 590.200 zł. Natomiast w nowym dokumencie okres realizacji to lata

2016-2021, limit na rok 2020 – 500.000 zł., limit na rok 2021 – 2.000.000 zł. Łączne nakłady finansowe 2.590.200 zł.

7. „Budowa sali wiejskiej w Bieganinie”- w obowiązującym WPF podano okres realizacji lata 2017- 2020, limit na 2017 rok -77.000 zł, limit na 2020- 200.000 zł. Łączne nakłady finansowe to kwota 277.000 zł. Natomiast w nowym dokumencie podano okres realizacji 2017-2018, limit na 2017 rok 77.000 zł , limit na 2018 – 600.000 zł., łączne nakłady finansowe – 677.000 zł.
8. „Termomodernizacja SP w Raszkowie zs. w Pogrzybowie – w obowiązującym WPF podano okres realizacji 2013-2020 – limit na rok 2017 – 500 zł, na rok 2019 – 1.000.000 zł, limit na 2020 - 400.000 zł. natomiast w nowym dokumencie okres realizacji to lata 2013-2021, limit na 2019 rok -800.000 zł, limit na rok 2020 –400.000 zł ,limit na rok 2021 – 500.000 zł. Łączne nakłady finansowe- 1.727.920 zł.

Ponadto w nowym dokumencie wprowadzono nowe zadania :

1. „Budowa Sali wiejskiej w Bugaju”- okres realizacji 2018-2019–kwota nakładów 350.000 zł, limit na 2018 rok – 150.000 zł, limit na 2019 – 200.000 zł.
2. „Termomodernizacja Sp w Jankowie Zalesnym” okres realizacji 2017-2018 – kwota nakładów 206.000 zł, limit na 2018 rok – 200.000 zł.
3. „Przebudowa drogi nr G 558P w m. Grudzielec” - okres realizacji 2017-2018 – kwota nakładów 155.600 zł, limit na 2018 rok – 150.000 zł.
4. „Przebudowa drogi w m. Ligota ul. Poprzeczna” - okres realizacji 2017-2018 – kwota nakładów 215.000 zł, limit na 2018 rok – 100.000 zł.

Przedsięwzięcia majątkowe kontynuowane bez zmian:

1. „Termomodernizacja wraz z wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej obiektów użyteczności publicznej w Raszkowie i w Przybysławicach budynków UGiM” okres realizacji 2015-2018 – kwota nakładów 2.220.368,90zł, limit na 2018 – 2.100.000 zł.
2. „Dofinansowanie projektu pn. „Regionalna Zintegrowana Infrastruktura Informacji Przestrzennej Aglomeracji Kalisko –Ostrowskiej ” okres realizacji 2017-2018 – kwota nakładów 57.937 zł, limit na 2018 rok- 43.473 zł.
3. Wykonanie połączenia sieci wodociągowej Przybysławice, Radłów”- okres realizacji 2014-2019 – kwota nakładów 131.980 zł, limit na 2019 rok – 100.000 zł.

4. „Odnawialne źródła energii na terenie GiM Raszków - okres realizacji 2018-2019 – kwota nakładów 745.608,63 .zł, limit na 2018 rok – 372.805 zł, limit na 2019 rok – 372.803,63 zł.

Przedsięwzięcia w ramach wydatków bieżących

1. „Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych na terenie GiM Raszków” - okres realizacji 2016-2018 – kwota nakładów 932.298,85zł, limit na 2018 rok – 349.612 zł
2. „Obsługa bankowa GiM Raszków” - okres realizacji 2017-2020 –kwota nakładów 41.800zł, limit na 2018 rok – 13.200zł, limit na 2019 – 13.200 zł, limit na 2020 - 2.200 zł.
3. „Oprogramowanie internetowe Platformy e-Dziennika MobiReg” - okres realizacji 2016-2018 –kwota nakładów 7.000zł, limit na 2018 rok – 1.750 zł
4. „Świadczenie usług optymalizacji kosztów dystrybucji energii elektrycznej” - okres realizacji 2017-2018 – kwota nakładów 5.500zł, limit na 2018 rok – 1.500 zł
5. „Usługa zagospodarowania, przetwarzania, unieszkodliwiania i składowania odpadów z terenu GiM Raszków” okres realizacji 2016-2026 –kwota nakładów 8.849.268 zł ,limit na 2018 rok – 792.377 zł, limit na 2019 rok – 807.515 zł, limit na 2020 rok – 822.103 zł, limit na 2021 rok – 836.691 zł, limit na 2022 rok - 851.278 zł, limit na 2023 rok- 865.866 zł, limit na 2024 rok- 880.453 zł limit na 2025 rok – 907.125 zł, limit na 2026 rok – 931.455 zł
6. „Świadczenie usług w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na zakup energii elektrycznej”. okres realizacji 2018-2020 – kwota nakładów 7.564,50zł, limit na 2018 rok – 2.522,50 zł, limit na 2019 rok – 2.521 zł, limit na 2020 rok- 2.521 zł.
7. Program wczesnego wykrywania i zapobiegania nowotworom skóry oraz WZW B i C na terenie Aglomeracji Kalisko- Ostrowskiej – okres realizacji 2018-2020.Kwota nakładów- 7.500 zł, limit na 2018 rok – 3.750 zł, limit na 2019 rok- 1.875 zł, limit na 2020 rok – 1.875 zł.

5. Stan zadłużenia

Dług, czyli pożyczone środki zwrotne wspierają rozwój gospodarczy gminy. Stworzone mechanizmy zarządzania zadłużeniem pozwalają na utrzymanie stabilności finansowej gminy. Kwota długu na koniec każdego roku wykazana została w załączniku nr 1 wiersz 6.

Zadłużenie Gminy wg. stanu na 30.09.2017 roku przedstawia tabela nr 4

WYKAZ INSTYTUCJI, W KTÓRYCH GMINA I MIASTO RASZKÓW KORZYSTA Z KREDYTÓW

Tabela nr 4 ZESTAWIENIE WG. STANU NA 30.09.2017 ROKU

Wyszczególnienie	Bank	Kwota zadłużenia wg stanu na 30.09.2017 roku	Termin i wysokość spłaty	Data udzielenia	Termin zapadalności
	BS Raszków	1 230 000 zł	2017 rok – 30.000 zł 2018 rok – 450.000 zł 2019 rok – 450.000 zł 2020 rok – 300.000 zł	12.11.2012	31.03.2020
	PKO O/Poznań	2 440 000 zł	2017 rok – 40.000 zł 2018 rok – 700.000 zł 2019 rok – 700.000 zł 2020 rok – 600.000 zł 2021 rok – 400.000 zł	6.11.2013	31.03.2021
	BS Raszków	1 475 000 zł	2017 rok – 125.000 zł 2018 rok – 50.000 zł 2019 rok – 50.000 zł 2020 rok – 50.000 zł 2021 rok – 400.000 zł 2022 rok – 400.000 zł 2023 rok – 400.000 zł	21.10.2015	31.12.2023
RAZEM ZADŁUŻENIE WG. STANU NA 30.09.2017 ROKU		5.145.000 zł			

Źródło: opracowanie własne

Z prognozy wynika, że na koniec 2017 roku Gmina będzie zadłużona na kwotę **8.020.000 zł**.

Szczegółowe kwoty zadłużenia w poszczególnych latach prognozy przedstawia załącznik nr 1 do WPF

6. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Należy podkreślić fakt, iż w badanym okresie historycznym wynik kształtował się korzystnie ponieważ środki wydatkowano na zadania bieżące oszczędnie i celowo. Pozwoliło to na realizację założonych zadań za niższe kwoty co było powodem niewykorzystania środków do wysokości planu i powstania wolnych środków

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Oznacza to, że część bieżąca budżetu musi być co najmniej zrównoważona.

W 2018 roku wynik finansowy budżetu Gminy stanowiący różnicę między planowanymi dochodami a planowanymi wydatkami jest liczbą ujemną, a więc wykazuje deficyt w wysokości 6.980.000 zł, (deficyt zostanie sfinansowany kredytem) wynoszący 14,97% prognozowanych dochodów. Zaznaczyć jednak należy, że wynik bieżący budżetu (czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) stanowi nadwyżka w wysokości 1.211.554 zł. W kolejnych latach planuje się nadwyżkę budżetową, która równa się kwotom spłat kredytów. Nadwyżki budżetu przeznaczone są na spłatę kredytów i pożyczek już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia. Wynik budżetu w latach 2018-2028 pokazany jest w załączniku nr 1 w wierszu nr 3.

Występowanie nadwyżki operacyjnej budżetu jest pozytywnym zjawiskiem w samorządowej gospodarce finansowej. Nadwyżka operacyjna jest wielkością informującą jakim środkami dysponuje Gmina, które może przeznaczyć na zadania inwestycyjne stymulujące rozwój społeczno-gospodarczy.

Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu, a pozostałe wolne środki zakłada się uruchomić w roku, w którym wystąpi najmniej korzystna sytuacja finansowa.

Sposób sfinansowania deficytu – prognozowany w roku 2018 deficyt pokryty zostanie przychodami z kredytów i pożyczek (załącznik nr 1 wiersz 4)

Przeznaczenie nadwyżki - prognozowana w latach 2019-2028 nadwyżka przeznaczona zostanie na spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek (załącznik nr 1 wiersze 10 i 10.1)

7. Przychody

W prognozowanym okresie po stronie przychodów ujęto środki pochodzące z zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. W przyjętych założeniach nie zakłada się innych przychodów. Zgodnie z prognozą w najbliższych latach planuje się zaciągnięcie zobowiązań:

- w roku 2018 na kwotę 8.250.000zł, w tym na pokrycie deficytu budżetu – kwota 6.980.000 zł.

8. Rozchody

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2028. Szczegółowe wartości spłat dla poszczególnych lat przedstawia Załącznik Nr 1.

Uwzględniono spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach 2011-2015 – w 2018 roku w wysokości 1.270.000 zł. Od 2019 roku spłata długu finansowana będzie z nadwyżki operacyjnej budżetu roku bieżącego.

9. Relacja z art. 243. Ustawy

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w art. 243 wprowadziła „indywidualny wskaźnik obsługi zadłużenia”. Jest on liczony indywidualnie, dla każdej jednostki samorządu terytorialnego odrębnie, na dany rok budżetowy. Stanowi on średnią z 3 ostatnich lat dla relacji: dochody bieżące powiększone o dochody ze sprzedaży majątku, pomniejszone o wydatki bieżące. Relacja ta liczona jest do dochodów ogółem w każdym roku. Czasookres 3 poprzednich lat, uwzględniany podczas liczenia wskaźnika, pozwala zapobiec przypadkowym wahaniom związanym ze szczególnymi zdarzeniami w danym roku. Planując kwotę na obsługę długu w danym roku należy ją kontrolować, ponieważ nie może przekroczyć dopuszczalnego poziomu indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Kontrolować należy również poziom wydatków bieżących, gdyż ich większy wzrost (bez

dodatkowych dochodów bieżących) może skutkować uszczupleniem możliwości spłaty zobowiązań i utratą płynności finansowej.

Zgodnie z art.243 ust.2 ustawy do obliczenia indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu. Natomiast dla obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych.

Począwszy od roku 2018 do końca okresu prognozowania sytuacja finansowa Gminy i Miasta pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie niewielki poziom inwestycji.

W praktyce konstrukcja wskaźników oznacza, że możliwości jednostki w zakresie obsługi zadłużenia uzależnione są od kondycji budżetu.

Na podstawie wartości przedstawionych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały stwierdza się, że Gmina i Miasto Raszków w okresach objętych Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2018-2028 spełnia powyższe relacje.

10. Podsumowanie

Mając na uwadze obowiązujące przepisy z zakresu finansów publicznych przygotowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy i Miasta Raszków na lata 2018-2028 jest zgodna z projektem uchwały budżetowej na 2018 rok w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz kwoty długu.

Projekt WPF opracowano w oparciu o analizę zmian w przepisach pod kątem ich wpływu na sytuację finansową gminy w 2018 roku w zakresie:

- wysokości deficytu,
- wyniku operacyjnego rozumianego jako różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi
- poziomu zadłużenia w aspekcie aktualnie obowiązujących norm ostrożnościowych.
- zachowania indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia

Kontrolowanie nadwyżki operacyjnej pozwoliło gminie spełnić ograniczenia wynikające z Ustawy.

Lp.	Wyszczególnienie	2014 rok wykonanie	2015 rok wykonanie	2016 rok wykonanie	2017 rok Plan(30.09)	2018 rok projekt
1.	Dochody bieżące	33 315 667	35 610 792	44 743 514	45 449 304	46 489 000
2.	Wydatki bieżące	29 091 644	30 248 459	39 266 752	45 065 790	45 277 446
3.	Nadwyżka operacyjna (1-2)	4 224 023	5 362 333	5 476 762	383 514	1 211 554
4.	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących(%)	12,68	15,06	12,24	0,85	2,61

Jak wynika z tabeli udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących ma tendencję malejącą, dlatego też, kluczowym celem polityki gminy jest poprawa wyniku budżetu operacyjnego, jak również potrzeba utrzymania wzmocnionej kontroli nad wydatkami, poprzez ściślejsze powiązanie wzrostu wydatków bieżących z dynamiką dochodów bieżących. Wyższy poziom nadwyżki operacyjnej pozwoli organowi wykonawczemu poprawić sytuację w zakresie:

- wiarygodności kredytowej,
- utrzymania bezpiecznych wskaźników zadłużenia,
- zwiększenia kwoty na wydatki majątkowe

Pomimo długiego okresu objętego prognozą zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z Ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na właściwe prowadzenie polityki finansowej Gminy Raszków.